

Motivatienota - Rooilijnplannen

Voetweg tussen Houtstraat – Vilvoordsesteenweg

Voetweg tussen Verlande Vijvers – Vilvoordsesteenweg

1. Beleidsdoelstelling en algemeen belang

De gemeente Grimbergen stelt voor om de bestaande, spontaan ontstane voetwegen die lopen tussen de wijk Paalveld (Houtstraat), Verlande Vijvers en de Vilvoordsesteenweg juridisch vast te leggen als gemeentewegen.

Deze trage verbindingen worden intensief gebruikt door omwonenden als voetgangersverbinding naar onder meer een bushalte, supermarkt en omliggende woonwijken. Ze bieden een veilige, directe en functionele route waarvoor anders een aanzienlijke omweg noodzakelijk is.

De verbindingen zijn bovendien van bijzonder belang voor de bereikbaarheid van basisvoorzieningen voor bewoners van de sociale woonwijk Paalveld, doordat zij via deze trage wegen op een directe en veilige manier toegang krijgen tot het openbaar vervoer en nabijgelegen handelsvoorzieningen zoals een supermarkt.

De vestiging van deze gemeentewegen draagt concreet bij aan de doelstellingen van artikel 3 van het Gemeentewegendecreet, in het bijzonder op vlak van:

- bereikbaarheid en verkeersveiligheid voor actieve weggebruikers;
- leefkwaliteit en duurzame mobiliteit binnen en tussen woonwijken;
- het behoud en de versterking van een fijnmazig netwerk van trage wegen dat woonwijken verbindt met voorzieningen en openbaar vervoer.

De voorgestelde verbindingen vormen bovendien een **belangrijke ontbrekende schakel in het lokaal tragewegennet**, doordat zij verschillende woonwijken rechtstreeks verbindt met openbaar vervoer en dagelijkse voorzieningen.

Op grond van artikel 4 van het Gemeentewegendecreet is de gemeente bovendien belast met het realiseren en beheren van een samenhangend, veilig en duurzaam netwerk van gemeentewegen. De formalisering van deze trage verbindingen vormt een logische stap in de uitvoering van deze opdracht.

2. Aanleiding tot de procedure

De procedure werd opgestart naar aanleiding van een verzoek van de betrokken landbouwers, die aan de gemeente vroegen:

- om beheermaatregelen te nemen (zoals het afbakenen van het pad met paaltjes of signalisatie), zodat voetgangers niet langer schade aanbrengen aan gewassen;
- en om het gebruik van het pad niet verder te promoten, gezien de toenemende overlast (zoals sluikestorten en betreding buiten het pad).

Een overleg hierover vond plaats op 3 juli 2024. De gemeente kan echter pas effectief optreden indien beide tracés officieel worden erkend als gemeenteweg.

De procedure biedt dus juridische duidelijkheid en praktische werkbaarheid in het belang van zowel gebruikers als grondeigenaars.

3. Juridische basis van de vestiging

De trage weg bestaat uit twee samenhangende delen, waarvoor verschillende juridische gronden worden gebruikt op basis van het Gemeentewegendecreet.

a) Toepassing van artikel 13 gemeentewegendecreet (tracé bijlage 1B)

Voor het traject tussen de Verlande Vijvers en de Vilvoordsesteenweg is, op basis van historische luchtfoto's, NGI-kaarten en getuigenissen, aangetoond dat het pad meer dan 30 jaar onafgebroken openbaar gebruikt wordt.

Conform artikel 13, §2 van het Gemeentewegendecreet wordt dit beschouwd als een publiek recht van doorgang dat van rechtswege leidt tot de vestiging van een gemeenteweg.

De gemeenteraad heeft op 26 februari 2026 deze spontaan ontstane voetweg op grond van 30-jarig openbaar gebruik goedgekeurd. Op grond van artikel 16 e.v. van het decreet gemeentewegen dient de rooilijnprocedure gevolgd te worden.

b) Toepassing van artikel 26 gemeentewegendecreet (tracé bijlage 1A)

Het westelijke deel van het tracé, tussen wijk Paalveld (Houtstraat) en Vilvoordsesteenweg, vertoont eveneens duidelijke tekenen van gebruik, maar het bewijs voor 30 jaar onafgebroken openbaar gebruik is niet sluitend.

Daarom wordt dit deel van het pad gevestigd als gemeenteweg via een overeenkomst conform artikel 26 van het Gemeentewegendecreet, tussen de gemeente Grimbergen en het OCMW Grimbergen als eigenaar van de betrokken percelen.

Toepassing van artikel 26 van het gemeentewegendecreet impliceert echter ook de definitieve vaststelling van het rooilijnplan.

4. Gezamenlijke rooilijnprocedure

Hoewel de twee juridische grondslagen voor de vestiging van de gemeenteweg afzonderlijk werden opgestart — enerzijds via artikel 13 (30-jarig openbaar gebruik) en anderzijds via artikel 26 (overeenkomst) — wordt de rooilijnprocedure voor beide tracédelen gezamenlijk gevoerd.

Deze aanpak gebeurt uit overwegingen van goed bestuur, efficiëntie en rechtszekerheid. Door de rooilijnen van beide delen in één procedure vast te stellen, wordt vermeden dat er verschillende procedures naast elkaar lopen voor één samenhangende trage verbinding. Dit verhoogt de duidelijkheid voor burgers, grondeigenaars en gebruikers en voorkomt mogelijke dubbelzinnigheden.

5. Eigendomsverhoudingen en beheer

De betrokken percelen blijven in eigendom van het OCMW Grimbergen en van private eigenaars. De vestiging als gemeenteweg houdt enkel de publieke erfdienstbaarheid van doorgang in.

De maatregel is bovendien **proportioneel ten opzichte van de betrokken private eigendommen**, aangezien deze hoofdzakelijk de bestaande feitelijke situatie bevestigt en het gebruik van het pad reeds lange tijd plaatsvindt.

Na erkenning kan de gemeente gepaste beheermaatregelen treffen, zoals signalisatie en fysieke afbakening, ten gunste van een ordentelijk gebruik en ter bescherming van de aangrenzende landbouwpercelen.

6. Waardebepaling

Volgens het schattingsverslag van de aangestelde landmeter leidt de vestiging van deze gemeenteweg niet tot meer- of minwaarde van de betrokken percelen. De functie van de percelen blijft ongewijzigd en de bestaande feitelijke situatie wordt juridisch bevestigd.

Er is bijgevolg geen compensatie of schadeloosstelling vereist.

7. Conclusie

De gemeente Grimbergen stelt voor om:

- de bestaande voetwegen tussen wijk Paalveld (Houtstraat), Verlande Vijvers en de Vilvoordsesteenweg juridisch te erkennen als gemeenteweg;
- dit deels te doen op basis van artikel 13 van het Gemeentewegendecreet (30-jarig openbaar gebruik) en deels via artikel 26 van het Gemeentewegendecreet (vestiging via overeenkomst);
- en daarmee een belangrijke schakel in het gemeentelijk tragewegennet te realiseren, ten dienste van actieve mobiliteit en het algemeen belang.

Deze maatregel is juridisch onderbouwd en beleidsmatig in lijn met de doelstellingen van het Gemeentewegendecreet, meer bepaald artikels 3 en 4, en vormt een evenwicht tussen gebruik, beheer en bescherming van private belangen.